

Република Србија
АПЕЛАЦИОНИ
СУД
У БЕОГРАДУ
Кж1 829/24
23.9.2024. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

АПЕЛАЦИОНИ СУД У БЕОГРАДУ, у већу састављеном од судије Маје Илић, председника већа, судија Раше Јанковића и Растка Поповића, чланова већа, са вишим саветником Јеленом Савић, записничарем, у кривичном предмету против **окривљеног АА**, због кривичног дела Пореска утаја из члана 225 став 2 у вези са ставом 1 КЗ, одлучујући о жалбама: јавног тужиоца Првог ОЈТ у Београду и браниоца окривљеног АА, адвоката Снежане Рајковић, изјављеним против пресуде Првог основног суда у Београду К.бр. 425/23 од 3.4.2024. године, у седници већа одржаној у присуству браниоца окривљеног АА, адвоката Снежане Рајковић, а у одсуству уредно обавештених јавног тужиоца Апелационог јавног тужилаштва у Београду и окривљеног АА, дана **23.9.2024. године**, једногласно је донео

ПРЕСУДУ

ОДБИЈАЈУ СЕ као неосноване жалбе јавног тужиоца Првог ОЈТ у Београду и браниоца окривљеног АА, адвоката Снежане Рајковић, па се пресуда Првог основног суда у Београду К.бр. 425/23 од 3.4.2024. године **ПОТВРЂУЈЕ**.

Образложење

Пресудом Првог основног суда у Београду К.бр. 425/23 од 3.4.2024. године окривљени АА оглашен је кривим због кривичног дела Пореска утаја из члана 225 став 2 у вези са ставом 1 КЗ, те је осуђен на казну затвора у трајању од 1 године, која ће се извршити на тај начин што окривљени не сме напуштати просторије у којима станује, осим у случајевима прописаним законом који уређује извршење кривичних санкција, без примене електронског надзора. Уколико окривљени једном у трајању преко 6 часова или два пута у трајању од 6 часова самовољно напусти просторије у којима станује, суд ће одредити да остатак казне затвора издржава у заводу за извршење казне затвора, те

је затим осуђен и на новчану казну у одређеном износу од 100.000,00 динара, а коју је окривљени дужан да плати у року од 6 месеци од дана правноснажности пресуде, те уколико окривљени не плати новчану казну у наведеном року, суд ће новчану казну заменити казном затвора, тако што ће за сваких започетих 1.000,00 динара новчане казне одредити 1 дан казне затвора. На основу члана 264 став 1 ЗКП, обавезује се окривљени да суду плати трошкове, о чијој висини ће одлучити накнадно решењем.

Против наведене пресуде, жалбе су благовремено изјавили:

- јавни тужилац Првог ОЈТ у Београду, због одлуке о кривичној санкцији, са предлогом да Апелациони суд у Београду преиначи побијану пресуду и окривљеног осуди на казну затвора у трајању од 2 године;
- и
- бранилац окривљеног АА, адвокат Снежана Рајковић, због повреде кривичног закона, погрешно и непотпуно утврђеног чињеничног стања, одлуке о кривичној санкцији и трошковима поступка, са предлогом да Апелациони суд у Београду преиначи побијану пресуду тако што ће окривљеног ослободити од оптужбе или да исту укине и предмет врати првостепеном суду на поновно одлучивање, те је тражила да, заједно са окривљеним, буде обавештена о седници већа другостепеног суда.

Јавни тужилац Апелационог јавног тужилаштва у Београду је у свом поднеску Ктж.бр. 873/24 од 19.7.2024. године, предложио да Апелациони суд у Београду усвоји жалбу јавног тужиоца Првог ОЈТ у Београду, преиначи пресуду у погледу одлуке о кривичној санкцији у смислу жалбеног предлога тужиоца, а да жалбу браниоца окривљеног одбије као неосновану.

Апелациони суд у Београду одржао је седницу већа, у присуству браниоца окривљеног АА, адвоката Снежане Рајковић, а у одсуству уредно обавештених јавног тужиоца Апелационог јавног тужилаштва у Београду и окривљеног АА, с тим што се присутни бранилац сагласио да се седница већа одржи и без присуства окривљеног, на којој је размотрио списе предмета, заједно са побијаном пресудом, коју је испитао у оквиру основа, дела и правца побијања, који су истакнути у изјављеним жалбама, па је, по оцени жалбених навода и предлога, нашао:

- жалбе су неосноване.

Жалбом браниоца окривљеног АА, адвоката Снежане Рајковић, првостепена пресуда се побија због битних повреда одредаба кривичног поступка указивањем да је изрека неразумљива и противречна разлозима, у потпуности је неиспитива, да у истој нису дати разлози о одлучним чињеницама, те је изостала ваљана и законска оцена изведених доказа, те је нејасно на основу чега је првостепени суд донео одлуку о кривици окривљеног.

Међутим, насупрот овим жалбеним наводима, према оцени Апелационог суда у Београду, изрека првостепене пресуде је разумљива, није противречна сама себи и разлозима пресуде ни стању у списима и представља супстрат утврђеног чињеничног

стања. У образложењу првостепене пресуде су дати јасни разлози о свим одлучним чињеницама, при чему део образложења који се односи на чињенично стање и оцену веродостојности доказа представља целину која даје одговоре на сва битна питања значајна за решење конкретне кривичне ствари. Стога су у истој дати одговарајући разлози о одлучним чињеницама и чињеничним закључцима, који су потпуно јасно и детаљно образложени, а овај суд, као другостепени, их у потпуности прихвата.

Жалбом браниоца окривљеног се даље указује на погрешно и непотпуно утврђено чињенично стање, уз другачију оцену доказа од оне која је дата у образложењу побијане пресуде. Наиме, по ставу одбране, ни из једног од изведених доказа током првостепеног поступка не произлази да је окривљени извршио кривично дело које му се ставља на терет, а што најпре произлази из одбране окривљеног, будући да је окривљени био власник и одговорно лице ПД ... у периоду од почетка 2016. године до октобра 2016. године, а након тога у октобру 2016. године директор је постао ББ. Дакле, окривљени је изјавио да је у децембру 2016. године фирму продао ВВ, а у време док је окривљени био власник и директор фирма није пословала, није закључен ниједан једини уговор, а у том периоду окривљени је био једино лице овлашћено за заступање и једини овлашћени по рачунима у банкама. У том смислу, спорни периоди на које се првостепени суд у образложењу пресуде позива односе се на период када окривљени није био одговорно лице, дакле није ни потписивао пореске пријаве нити је одобравао фактуре нити је фактурисао, већ је ... имао законског заступника који је управљао друштвом, коме није ни требала било каква сагласност окривљеног. Првостепени суд је пропустио и да утврди чији је потпис на налозима за подизање новца, као и на поднетим пореским пријавама, те, у том смислу, окривљени у функцији скупштине друштва не може давати било какве налоге књиговођи, нити може достављати документацију, будући да из списка предмета, и то решења АПР БД 799697/16 од 11.10.2016. године произлази да је усвојена регистрациона пријава промене података којом је избрисан са места законског заступника управо окривљени, а уписан као законски заступник ББ. У том смислу, суд је пропустио да утврди улогу окривљеног у предметном периоду, односно из списка предмета произлази да у предметном периоду окривљени није био одговорно лице, те самим тим није ни могао потписивати било какву документацију, нити издавати било какве налоге било коме, нити може одговарати за поступке законског заступника. Како је суд целокупну пресуду засновао на исказу сведока ГГ, који је на главном претресу изјавио да се не сећа ничега, јер је имао мождани удар, те да није био у стању да се суочи са окривљеним, те како је у току поступка остала сумња у погледу одлучних чињеница, то је првостепени суд био дужан да реши у корист окривљеног, односно да ослободи окривљеног од оптужбе.

Међутим, супротно изнетим жалбеним наводима браниоца окривљеног, правилно је првостепени суд нашао да је окривљени у време, на месту и на начин ближе описаном у изреци побијане пресуде, извршио кривично дело Пореска утаја из члана 225 став 2 у вези са ставом 1 КЗ, о чему је дао довољно јасне и уверљиве разлоге.

Наиме, изреком побијане пресуде окривљени је оглашен кривим што је у периоду од 19.10.2016. године до 15.12.2016. године у стању урачунљивости, при чему је био свестан свог дела и хтео његово извршење, био свестан да је његово дело забрањено, као оснивач и власник ..., са седиштем у улици ..., у намери да делимично избегне плаћање ПДВ, дао лажне податке о чињеницама које су од утицаја на

утврђивање те обавезе, на тај начин што је у пословним књигама и ППДВ пријавама евидентирао улазни промет у укупном износу од 64.650.406,00 динара, са исказаним ПДВ од 10.910.064,00 динара, без документовања прописаном рачуноводственом документацијом и тако без основа искористио право на одбитак ПДВ, и то за порески период од 19.10.2016. године до 31.10.2016. године, у ППДВ пријави од дана 15.11.2016. године приказао је износ промета од 37.661.080,00 динара, а за порески период од 01.11.2016. године до 30.11.2016. године у ППДВ пријави од дана 15.12.2016. године приказао је износ промета од 26.989.326,00 динара и тиме за октобар 2016. године неосновано умањио пореску обавезу ПДВ за износ од 6.037.199,00 динара, а за новембар 2016. године неосновано умањио пореску обавезу ПДВ за износ од 4.872.865,00 динара и тиме утајио ПДВ у укупном износу од 10.910.064,00 динара, чиме је извршио кривично дело пореска утаја из члана 225 став 2 у вези става 1 КЗ.

Правилно је првостепени суд, оценом свих изведених доказа, како појединачно, тако и у њиховој повезаности, утврдио чињенично стање релевантно за одлучивање у конкретном случају. У том смислу, неосновани су жалбени наводи браниоца окривљеног којима указује да је дошло до промене законског заступника, те да, самим тим, окривљени уопште није био одговорно лице у предузећу у критичном периоду.

Међутим, имајући у виду наводе оптужног акта, те изведене доказе и одбрану окривљеног, из свега наведеног, произлази да током поступка није било спорно да је од 09.02.2016. године до 26.12.2016. године власник ..., ..., био окривљени АА, истовремено и законски заступник од 09.02.2016. године до 11.10.2016. године, када је законски заступник – директор постао ББ, који је у међувремену преминуо. Такође, није било спорно ни да су пореске пријаве предузећа за период од 01.10.2016. године до 31.12.2016. године подношене од стране Агенције “...” из ..., чији је одговорно лице ГГ, а такође није било спорно ни да је у наведеном периоду искоришћен претходни ПДВ без правдања са рачуноводственом документацијом, те да је на тај начин мање обрачунат пријављен и плаћен ПДВ, и то за пореске периоде ближе наведене у изреци пресуде, а које доказе одбрана није ни спорила.

С тим у вези, правилно првостепени суд није прихватио одбрану окривљеног да није давао документацију књиговодственој агенцији, јер у предметном периоду није био одговорно лице, те да никакве радње није предузимао, а што се понавља и у изјављеној жалби његовог браниоца. Наведена одбрана окривљеног је наиме, супротна исказу сведока ГГ из претходног поступка, који је суд у свему прихватио, будући да је исти јасан и изричит, те у складу са писаним доказима, а у коме је навео да је био власник Књиговодствене агенције “...” из ..., да никада није водио пословне књиге..., већ га је само окривљени АА ангажовао да поднесе ПДВ пријаве за октобар, новембар и децембар 2016. године, које је саставио на основу документације коју му је окривљени донео, и то књиге улазних и излазних рачуна, те да никог другог из тог привредног друштва није упознао, а што је у сагласности и са писаним доказима – записником о теренској контроли Министарства финансија РС, Пореске управе, Филијале Ниш, а посредно и са налазом и мишљењем вештака, који је у свему дат у складу са правилима струке, а из ког произлази да су ... и оснивач АА евидентирали у периоду од 09.10.2016. године до 31.12.2016. године улазни промет у износу од 97.423.826,00 динара и искористили претходни ПДВ у износу од 16.504.760,00 динара

без правдања са рачуноводственом документацијом, те су на тај начин мање обрачунали, пријавили и платили на име пореза на додату вредност по пореским периодима ПДВ за порески период од 19.10.2016. године до 31.10.2016. године, у износима ближе наведеним у изреци пресуде, као и за период од 01.11.2016. године до 30.11.2016. године и за порески период од 01.12.2016. године до 31.12.2016. године, те да су ... и оснивач у периоду од 03.10.2016. године до 15.12.2016. године подигли готовину без правдања са прописаном рачуноводственом документацијом у укупном износу од 24.810.900,00 динара и на тај начин пропустили да обрачунају и поднесу пријаву и плате порез на приходе од капитала у укупном износу од 4.378.394,16 динара, и то по датумима и износима као у табели коју је вештак дао у налазу обрачуна пореских обавеза.

С обзиром да је одредбом члана 225 став 1 КЗ као извршилац кривичног дела определено било које лице које у намери да, као у конкретном случају, делимично избегне плаћање пореза и да лажне податке о чињеницама које су од утицаја на утврђивање те обавезе, то је правилно првостепени суд закључио да је окривљени као оснивач и власник ... у пословним књигама и ПППДВ пријавама евидентирао улазни промет у износу ближе наведеном у изреци пресуде, са исказаним ПДВ без документовања прописаном рачуноводственом документацијом, те, имајући у виду висину обавезе чије се плаћање избегава, правилно је првостепени суд нашао да се у конкретном случају ради о кривичном делу пореска утаја из члана 225 став 2 у вези става 1 КЗ.

Код напред изнетог, жалбени наводи браниоца окривљеног, којима се указује да је законски заступник био дужан да потпише пореску пријаву, да директор одговара за уредно вођење пословних књига, те да окривљени није био дужан да поднесе пореске пријаве, оцењени су као неосновани и без утицаја на другачију одлуку суда, будући да је правилно првостепени суд прихватио исказ сведока ГГ, који је, како је неспорно утврђено, подносио пореске пријаве за предузеће окривљеног, а на основу података, односно документације коју му је окривљени и донео, односно књиге улазних и излазних рачуна, те имајући у виду елементе бића кривичног дела које се окривљеном ставља на терет, то је правилно првостепени суд закључио да је окривљени одговоран за кривичноправне радње које му се диспозитивом оптужног акта стављају на терет, због чега га је правилно првостепеном пресудом и огласио кривим.

На правилно и потпуно утврђено чињенично стање, правилно је првостепени суд применио кривични закон када је нашао да је окривљени крив за кривично дело пореска утаја из члана 225 став 2 у вези са ставом 1 КЗ, да је поступао са директним умишљајем, свестан свог дела, чије извршење је хтео и свестан да је његово дело забрањено, те како нису постојале околности које би искључиле његову кривицу, то га је суд огласио кривим.

Испитујући првостепену пресуду у делу одлуке о кривичној санкцији, а поводом изјављених жалби јавног тужиоца Првог ОЈТ у Београду и браниоца окривљеног, правилно је првостепени суд од олакшавајућих околности на страни окривљеног ценио чињеницу да је човек позних година, удовац, отац једног детета, да се коректно држао пред судом, а од отежавајућих околности да је раније два пута осуђиван, једном због

истог кривичног дела, али је имао у виду протек времена од извршеног кривичног дела коме окривљени није допринео, те је правилно нашао да напред наведене олакшавајуће околности на страни окривљеног имају карактер нарочито олакшавајућих околности, у смислу одредбе члана 56 и 57 КЗ, те је правилно првостепени суд окривљеног за кривично дело пореска утаја из члана 225 став 2 у вези става 1 КЗ, за које је првостепеном пресудом оглашен кривим, осудио на казну затвора у трајању од 1 године, те одредио да ће се казна извршити на начин прописан чланом 45 став 5 КЗ, налазећи да ће се наведеном казном у свему остварити сврха кажњавања, те је, поред тога, окривљеног осудио и на новчану казну у одређеном износу од 100.000,00 динара, коју је дужан да плати у року од 6 месеци, те је одредио да ће се иста заменити казном затвора у случају неплаћања, а све у складу са одредбом члана 51 КЗ.

Жалбом јавног тужиоца Првог ОЈТ у Београду се указује да је суд дао превелики значај олакшавајућим околностима на страни окривљеног, да је казна затвора која се има издржавати у кућним условима изузетак од правила, те да у конкретном случају ништа не указује да ће се на овај начин остварити сврха кажњавања, будући да је окривљени у време када је извршио кривично дело већ био осуђен због истоврсног кривичног дела пореске утаје, да је у питању специјални повратник, а да је након извршења предметног кривичног дела, извршио још једн кривично дело фалсификовање исправе, те код чињенице да није признао извршење кривичног дела, није изразио кајање, нити је отклонио штетну последицу, а имајући у виду износ утајеног пореза, то се у конкретном случају изрицањем наведене казне не може остварити сврха кажњавања.

Апелациони суд у Београду је имао у виду жалбене наводе јавног тужиоца којима се првостепена пресуда побија због одлуке о кривичној санкцији, али је нашао да је првостепени суд дао адекватан значај свим околностима на страни окривљеног, како олакшавајућим, тако и отежавајућим, те је правилно нашао да олакшавајуће околности на страни окривљеног имају карактер нарочито олакшавајућих околности, који оправдавају ублажавање казне испод граница законског минимума прописаног за ту врсту кривичног дела, због чега су жалбени наводи јавног тужиоца, у којима се истиче да се у присуству свих отежавајућих околности наведеном казном не може остварити сврха кажњавања, без утицаја на другачију одлуку суда и истима се не доводи у сумњу правилност и законитост побијане пресуде. Ово посебно, јер се у жалби не истичу неке чињенице које нису цењене од стране првостепеног суда, а које би биле од утицаја на другачију одлуку о казни.

Иако се жалбом браниоца окривљеног првостепена пресуда побија због одлуке о кривичној санкцији, у истој нису наведене чињенице и околности које би утицале на другачију одлуку суда у овом делу.

Сходно напред изнетом, а на основу одредбе члана 457 ЗКП, Апелациони суд у Београду је донео одлуку као у изреци пресуде.

Записничар-саветник
Јелена Савић,с.р.

Председник већа-судија
Маја Илић,с.р.

За тачност отправка
Управитељ писарнице
Јасмина Ћокић